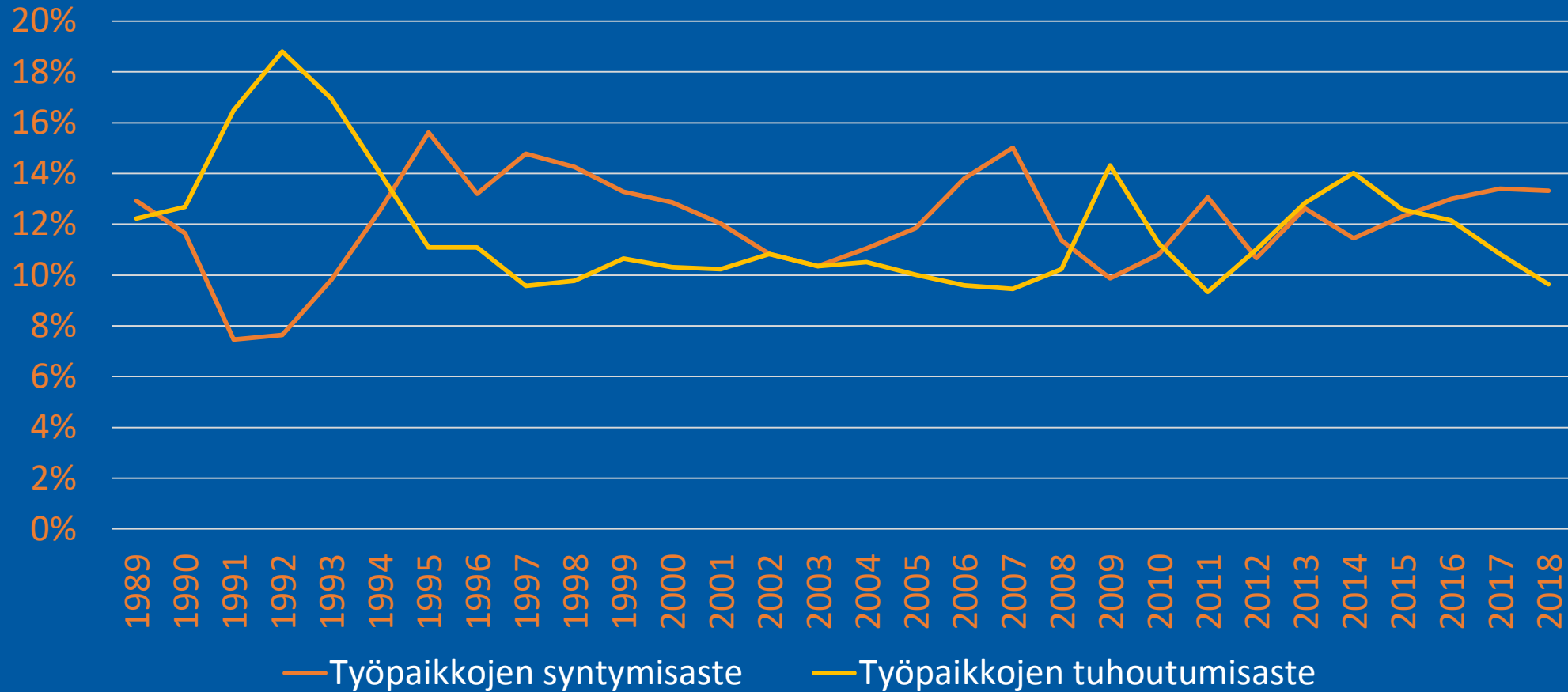

Vihreän siirtymän koulutus- ja osaamistarpeet

Antti Kauhanen

Työpaikkavirrat Suomessa ovat mittavia, 1989 – 2018%

Lähde: Mika Malirannan laskelmat Tilastokeskuksen
yritysrekisteristä

Vihreä siirtymä

Siirtymä kohti ekologisesti kestäväää taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen, vaan nojaa vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin

Vihreä siirtymä ja työllisyys

- Arvioiden mukaan vaikutukset kokonaistyöllisyyteen ovat maltillisia
- Myös vaikutukset eri toimialojen tai ammattiryhmien suhteellisiin osuuksiin ovat melko pieniä
  - Fossiilienergiasektori on poikkeus
- Vihreä siirtymä on osa työmarkkinoiden normaalia dynamiikkaa

Vihreät työtehtävät ja osaaminen

- Vihreä osaaminen: tiedot, kyvyt, taidot, arvot ja asenteet, jotka ovat tarpeellisia siirryttäessä kohti vihreämpää taloutta
  - Mitä nämä ovat käytännössä?
- Vihreät työtehtävät
  - Määrittely hankalaa, erityisesti toimialan perusteella
  - Tutkimuskirjallisuudessa määrittely tehty ammatin työtehtävien perusteella

Vihreät työtehtävät ja osaaminen

- Yleiset vihreät taidot
  - Tekniset taidot ja insinööriosaaminen
  - Luonnontieteellinen osaaminen
  - Operatiivinen johtaminen
  - Valvonta
- ”Pehmeät” taidot
  - Kestävyyssajattelun soveltaminen omassa työssä
- Kiertotalouden työtehtävät?

Vihreän siirtymän koulutustarpeet

- Työelämän osaamistarpeiden muutokseen vaikuttavat vihreän siirtymän lisäksi digitalisaatio, teknologinen kehitys, globalisaatio ja väestön ikääntyminen
- Työelämässä olevat
  1. Muunto- tai täydennyskoulutus tukemaan siirtymää uusiin työtehtäviin
  2. Täydennyskoulutus tukemaan työtehtävien menestyksekkästä suorittamista tulevaisuudessakin
- Työelämään tulevat
  1. Koulutuksen suuntaaminen kasvaviin ja uusiin työtehtäviin

Kuinka merkittäviä koulutustarpeet ovat?

- Tutkimukset viittaavat siihen, että erot osaamisvaatimuksissa eri vihreiden ja muiden tehtävien välillä ovat melko pieniä
  - Vihreiden ja ruskeiden ammattien osaamisvaatimukset tyypillisesti melko samankaltaisia
  - Vihreät tehtävät vaativat kuitenkin tyypillisesti korkeampaa osaamista ja ovat vähemmän rutiininomaisia
- Työpaikalla tapahtuva koulutus ja täydennyskoulutus todennäköisesti riittävät tukemaan vihreää siirtymää
- Työelämään tulevien koulutus?

Minkälaista täydennyskoulutuksen tulisi olla?

- Kohdennettua
- Yksilön tarpeisiin vastaavaa
- Lyhytkestoista
- Mahdollisuuksien mukaan työn ohessa tapahtuvaa

Aktiivisen työvoimapolitiikan rooli

- Työvoimapoliittinen koulutus
  - Vaikeimmassa työmarkkina-asemassa oleville kohdennettua
  - Kestoltaan rajattua
- Merkittävä avoin kysymys:
  - Minkälaiset palvelupolut ovat hyödyllisimpiä vaikeimmassa työmarkkina-asemassa oleville?

Lopuksi

- Vihreällä siirtymällä on vaikutusta koulutus- ja osaamistarpeisiin Suomessa
  - Vaikutukset eivät kuitenkaan ole kovin suuria verrattuna esim. digitalisaation vaikutuksiin
  - Merkittävin osin siirtymää voidaan tukea täydennyskoulutuksella
  - Koulutuksen suunnitteluun on panostettava

The logo consists of the letters 'ETLA' in a bold, white, sans-serif font, centered within a solid blue square.

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

Puh. 09 609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
